

ӨНЕР, МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ ИНСТИТУТЫ

«6M010800- Дене мәдениеті және спорт» мамандығы

Академиялық дәрежесі: «6M010800- Дене мәдениеті және спорт» мамандығы бойынша дене мәдениеті және спорт магистрі

2016-2017 оқу жылы

1-курс

№	Пән атауы	Пәннің мақсаты және қысқаша мазмұны	Негізгі бөлімдер	Кр. саны	Сем	Пререквизиты	Постреквизиты	Пәнді оқытудан күтілетін нәтижелер (студенттердің игеретін білімі, шеберліктері, дағдылары және құзыреттіліктері)
5205	Фылыми зерттеулердің әдіснамасы мен әдістері	Фылыми таным әдіснамасы. Базалық тұжырымдамалар мен фылыми-теориялық бағыттар. Педагогикалық технологиялар түсінігі. Арнайы психология мен педагогикадағы фылыми зерттеу әдістері мен негізгі құралдары, мәні, белгілері. «Фылыми-зерттеулердің әдіснамалық негіздері мен әдістері» пәннің мақсаты магистратура түлектерін педагогика саласында фылыми зерттеу жұмысын үйимдастыруға дайындау, магистранттарда педагогикалық-психологиялық зерттеудің жалпы фылыми әдіснамасы жөніндегі ұғымын қалыптастыру болып табылады.	Магистранттарды фылыми-зерттеу жұмысының мәнін тануға бағдарлау. Фылыми-зерттеу ұғымы және мәні. Фылыми ізденіс әдістемесі. Фылыми-зерттеу жұмыстарын орындау дағдылары. Фылыми-педагогикалық әдебиеттерді зерделеу әдісі.	2	1	Фылым философиясы мен тарихы. Жоғарғы мектеп педагогикасы	Мамандық бойынша оқытылатын әдістемелік пәндер. Жоғары оку орнындағы педагогикалық практика. Фылыми-зерттеу практикасы.	Білу: <ul style="list-style-type: none"> – әдіснамалық білімнің құрылымы мен қызметі туралы жалпы түсінікті; психологиялық-педагогикалық зерттеу және оның фылыми аппаратының жүйелілік құрылымын; зерттеудің жалпы фылыми және психологиялық-педагогикалық әдістерін; эксперименттің орындалу тәртібі және негізгі сипаттамасын, психологиялық-педагогикалық эксперимент барысында алынған мәліметтерді. Менгеру: <ul style="list-style-type: none"> – Фылыми зерттеуді талдаудағы ептілік, фылыми зерттеу жұмыстарының бағдарламаларының дербес құрастыра білу, түсіндіру, қорытындылау және зерттеу нәтижесін; Дағды: <ul style="list-style-type: none"> – Фылыми зерттеу іс-әрекетінің шенберінде зерттеу және тәжірибелік міндеттерді дұрыс шеше алу Құзіреттіліктер: <ul style="list-style-type: none"> – Фылыми-педагогикалық зерттеу дәснамасы бойынша философиялық, педагогикалық, психологиялық әдебиеттермен, заңдар мен нормативтік-әдістемелік материалдармен жұмыс істей білу қабілеттілігі;

						Oзат педагогикалық тәжірибелі зерделеу және жинақтайдыру, жоғары мектепке ендиру кабілеттілігі.		
	Зерттеу әдістері	Ғылымды дамытудың барлық кезеңінде шешуші рольді әдіс, яғни келіс стратегиясы, құру жолдары, ғылыми білімді шешу, ғылымның өзін күрастыру және оны орындау мақсатында аткарады. Әдіснама ғылым негізінде ғылым пәні ретінде саналып, оның нысанын күрастыруға катысады. Пәннің мақсаты: ғылыми зерттеуді ұйымдастыру және өкіткізу саласы бойынша магистранттарда білім жүйесін, білігін және дағдыларын қалыптастыру.	Ғылыми жұмыстардың өзектілігін анықтау. Магистранттардың ғылыми жұмыска қатысулары жайлы. Зерттеу жұмысының мақсаты, міндеттері және әдістерін анықтау. Ғылыми-шығармашылықты жоспарлау және ұйымдастыру. Ғылыми әдебиеттердің пікірі мен идеясын дамыту. Ғылыми зерттеудың колажбасымен жұмыс жасау. Жұмысты безендіру.	Жоғарғы мектеп педагогикасы. Психология	Мамандық бойынша оқытылатын әдістемелік пәндер. Жоғары оку орнындағы педагогикалық практика. Ғылыми-зерттеу практикасы.	Білу: <ul style="list-style-type: none"> – ғылыми-зерттеу әрекеттерін ұйымдастырудың теориялық негіздерін; <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> – қазіргі ғылым тенденцияларына талдау жасау, ғылыми-зерттеудің болашактағы бағытын анықтау; – кәсіби әрекетті зерттеуде экспериментальдық және теориялық әдістерді пайдалану; <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> – пәндік саладағы ғылыми зерттеудің қазіргі әдістері; – өзінің ғылыми мүмкіндігін жетілдіру және дамыту дағдылары. <p>Құзыреттіліктер:</p> <ul style="list-style-type: none"> – өзінің кәсіби мамандығындағы ғылыми бағытын, өзіндік жаңа ғылыми әдістерді өз бетімен өзгертуге қабілетті. – білім беру процесіндегі сапаны бағалау және казіргі диагностикалық технологияны пайдалануға дайындығы. 		
5206	Дене тәрбиесі мен спортты басқару теориясы мен технологиясы	Басқару – дене мәдениеті-спорттық ұйымдардың күрамды бөлігі ретінде. Дене мәдениетін басқару технологиясы. Дене мәдениетінде теориясы мен басқарудың ақпараттық қамтамасыз ету. Дене мәдениеті және спортты басқарудың нормативтік-құқықтық негіздері. Басқарушылық шешім – дене мәдениеті менеджментінде жүйелілік куралы ретінде.	Дене мәдениеті және спорт экономика және бизнес саласы ретінде. Спорттық индустрия. Дене мәдениеті және спорттық қаржыландыру. Спорттагы маркетинг. Дене мәдениеті және спортта қоғаммен жұмыс жасау жарнамасы. Спорттагы және спорттық индустриядың тауарлық белгілер. Олимпиадалық	3	2	Дене мәдениеті және спорт теориясы мен әдістемесі	ЖОО дене тәрбиесінің теориясы мен технологиясы физического Олимпиадалық ойындар және дене мәдениетінің тарихы	Білу: <ul style="list-style-type: none"> – басқару теориясының негізгі түсініктерін; – дене мәдениеті және спорттың басқару органдарының жүйесін; – дене мәдениеті және спортты басқарудың негізгі және арнайы қызметтерін. <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дене шынықтыру-сауықтыру шараларын жоспарлау және ұйымдастыру; – спорттық жарыстарды өткізу; – оку-жаттықтыру процесін басқару; – қоғамдық-дене мәдениеті кадрларын

		<p>қозғалыстар мен спорттық ұйымдарды басқару. Дене мәдениеті және спортты стратегиялық басқару. Дене мәдениеті және спорт саласындағы еңбек ресурстарын басқару. Қазақстан Республикасындағы дене мәдениеті және спортты құқықтық басқару.</p>					<p>дайындауды ұйымдастыру.</p> <p>Дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сабактардың түрлі формаларын деңе шынықтырудың медико-биологиялық, санитарлы гигиеналық, психология-педагогикалық негіздерін, климаттық, аймақтық, ұлттық ерекшеліктерді деңсаулықты сақтау мақсатында қолдана отырып жоспарлау; – өзінің қызметінде кәсіби лексикасын қолдану; -педагогикалық практиканы өту кезеңінде түрлі оқу мекемелерінде және спорттық ұйымдарда негізгі ережелерді тәжірибе жүзінде іске асыру. <p>Құзіреттіліктер:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оқу практикасында оқу-тәрбие үрдісін моделдеу және оны жүзеге асыру; – жалпы, арнағы заңдылықтарды қолдану қабілеті және жеке тұлғаның психикалық және психофизиологиялық дамуының ерекшеліктерін білу; адам қызметінің әртүрлі жас сатысында тәртібін реттеудің ерекшелігін менгеру; – сини ойлаудың әдісін игеру; – кәсіби қызметінде балалар және мүгедектер туралы негізгі халықаралық және отандық құжаттарды қолдана білу; – гигиена, еңбекті корғау талаптарына және сыртқы жағымсыз әсерлерден қорғану ережелерін білу.
Дене тәрбиесі мен спорттагы менеджмент	«Дене мәдениеті және спорттагы менеджмент» жалпы теориялық циклдың кәсіби пәндерінің бірі болып табылады. Ол деңе шынықтыру және спорт мамандығы магистранттарына арналған және деңе мәдениеті мамандарын ұйымдастыру	Бұл пәннің құрамына ұйымды басқарудың ғылыми негізделген теориясы және әлеуметтік үрдістерді басқару кіреді: деңе шынықтыру және спортты басқару жүйесі және барлық		Қазақ тілдері. Әлеуметтану. Саясаттану. Құқық негіздері. Педагогика. Педагогикалық менеджмент.	Дене мәдениетінің теориясы мен әдістемесі. ТСТ теориялық негіздері. Деңе мәдениетінің менеджменті.	<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – басқару теориясының негізгі түсініктерін; – деңе мәдениеті және спорттың басқару органдарын; – деңе мәдениеті және спортты басқарудың негізгі және арнағы қызметтерін. <p>Менгеру:</p>	

	<p>және басқарудың теориялық және практикалық білімдермен каруандыру.</p> <p>«Дене мәдениеті және спорттағы менеджмент» пәні мекеме жүйесінің және дене мәдениеті және спорт дамуының әлеуметтік үрдісін талғамды басқарудың ғылыми негізін құрайды. Пәннің әдіснамалық негізі кибернетика және әлеуметтік басқарудың теориясы болып табылады. Бұл жұмыс жаттықтырушылық тәжірибесінде пайда болады және олардың бағдарламасында қажетті бөлімдер және тәжірибелік, семинарлық сабактар арқылы жүргізіледі.</p>	<p>тармақтарының өзара байланысы; мемлекеттік және қоғамдық басқару түрлерінің даму және жетілдіру жүйесі; басқару қызметі, басқарудың қағидалары мен әдістері және ұйымдастыру қызметін жақсарту.</p>					<ul style="list-style-type: none"> – бұқаралық дene шынықтыру - сауықтыру іс-шараларын жоспарлау және өткізу; – спорттық жарыстарды өткізу; – оку-жаттығу үрдістерін басқару; – қоғамдық дene шынықтыру кадрларын дайындауды ұйымдастыру. Дағдылар: – сабактардың түрлі формаларын дene шынықтырудың медико-биологиялық, санитарлы гигиеналық, психология-педагогикалық негіздерін есепке ала отырып жоспарлау; – өзінің қызметінде кәсіби лексикасын қолдану; – педагогикалық практиканы өту кезеңінде түрлі оку мекемелерінде және спорттық ұйымдарда негізгі ережелерді тәжірибе жүзінде іске асыру. <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оку практикасында оку-тәрбие үрдісін моделдеу және оны жүзеге асыру; – жалпы, арналы заңдылықтарды қолдану қабілеті және жеке тұлғаның психикалық және психофизиологиялық дамуының ерекшеліктерін білу; адам қызметінің әртүрлі жас сатысында тәртібін реттеудің ерекшелігін менгеру; – сынни ойлаудың әдісін игеру; – кәсіби қызметінде балалар және мүгедектер туралы негізгі халықаралық және отандық құжаттарды қолдана білу; – гигиена, еңбекті корғау талаптарына және сыртқы жағымсыз әсерлерден қорғану ережелерін білу.
5207	ЖОО дene тәрбиесінің теориясы мен технологиясы	Жоғары оку орындарындағы дene тәрбиесін басқару теориясы мен технологиясының негіздері. Студенттердің дene тәрбиесін жоспарлау. ТСТ бойынша студенттердің дene,	Дене тәрбиесінің теориясы мен технологиясы ғылыми және оку пәні ретінде. Дене тәрбиесінің	3	2	Дене мәдениеті және спорттың теориясы мен әдістемесі	<p>Жас спортшыларды дайындауды басқару негіздері</p> <p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дene мәдениетінің теориясы мен технологиясын әр түрлі негіздегі ұстаным бойынша талдау. – дene мәдениетінің формалары мен қызметтері;

	<p>тактикалық, техникалық, психологиялық және жарыс әрекеттеріне сипаттама. Денсаулық жағдайы, ТСТ бойынша жұмыс істеу қабілетінің көрсеткіштерінің ерекшелігі.</p> <p>Пәнді оқу барысында магистранттар алған білім жүйесі дene мәдениеті және спорт саласындағы кәсіби дүниетаным мен қазіргі кездегі маманың құзіреттілігін қалыптастыруда негізгі орын алады.</p> <p>Аталған пән кәсіби іс-әрекетте пән саласындағы жүйелілік көзқарасты қалыптастыруға бағытталған.</p> <p>Пәнде жаңа технологиялардың негізі және ЖОО дene тәрбиесінің технологиясы және ЖОО дene тәрбиесінің теориясы мен технологиясының ғылыми-теориялық және ұйымдастырушылық-әдістемелік карастьырлады.</p>	<p>теориясы мен технологиясын-дағы ғылыми зерттеулер әдістері.</p> <p>Дене мәдениетінің қызметі, формасы және бағыты. Қазақстан Республикасындағы дene тәрбиесі жүйесіне сипаттама.</p> <p>Дене мәдениетініңқұралы, әдістері және қағидалары. Қозғалыс әрекеттерін оқытудың теориялық-әдістемелік негіздері. Оқыту процесінің құрылымы және оның кезеңдерінің ерекшеліктері. Дене қасиеттерін дамытудың теориялық-тәжірибелік негіздері. Дене тәрбиесінің жас ерекшеліктері. Дене тәрбиесі сабактарын құру формалары жоспарлау және бақылау.</p>					<ul style="list-style-type: none"> - дene тәрбиесі жүйесінің құрылымы мен негіздері; - дene тәрбиесінің құралдары мен әдістері; - дene тәрбиесінің қағидалары мен заңдылықтары; <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дene тәрбиесінің құралдары мен әдістерін пайдалану; - тәжірибелік іс-әрекет үрдісінде дene тәрбиесі қағидаларын жүзеге асыру; - дene жүктемесін нормалау және бақылау; - окуышылардың дene тәрбиесін жоспарлау; - дene тәрбиесінің тиімділігін бақылау; - белгіленген формаға сай әдістемелік, жоспарланған және есеп құжаттарын жасау. <p>Дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дene тәрбиесі теориясының терминологиясын менгеру; - дene тәрбиесі саласындағы зерттеу әдістерін менгеру; - дene тәрбиесінің құралдары мен әдістерін менгеру; - дene жүктемесін нормалау әдістемесін менгеру; - дene тәрбиесінің тиімділігін бақылау әдісін менгеру. <p>Құзіреттіліктер:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дene тәрбиесі процесін жоспарлауга, ұйымдастыруға, бақылауға қабілетті; - дene тәрбиесі сабактарын жынысын, жасын, дene дамуы мен дene даярлығын есепке ала отырып өткізуге және бақылауга қабілетті.
ЖОО дene тәрбиесінің	Пәнде дene тәрбиесінің әдістемелік әдістері	Дене теориясына тәрбиесі кіріспе.			Таңдамалы спорт түрінің	Дене шынықтыру	<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дene тәрбиесі теориясы мен

әдістемесі	<p>қаастырылады. «ЖОО дene тәрбиесінің әдістемесі» оку пәні ретінде. Дене тәрбиесі пәні, негізгі ұғымдар және қызметі педагогикалық құбылыс ретінде. Дене тәрбиесін оқытудың қағидалары, құралы, әдістері. Эртурлі оку әдістерін қолданудың психофизиологиялық ерекшеліктері. Дене тәрбиесіндегі жасерекшелік негіздері. Қозгалыс, техника-тактикалық әрекеттерге оқытудың теориясы мен әдістемесі. Спорттық жарыстар мен оған спортшыларды дайындау жүйесі. Жарысқа дайындықты күшайтетін күшайтетін және толықтыратын жарыстық емес және жаттықтырудан тыс факторлар.</p>	<p>Дене тәрбиесі әдістерінің әдістемелік негіздері. Дене тәрбиесінің негізгі қызметі және формасы, қағидасы, дene тәрбиесінің жалпы әдіскұралдары. Дене тәрбиесінің жас ерекшеліктері негіздері. Мектеп және мектепке дейінгі балалардың дene дайындығының негіздері. Үлкен және жастардың дene тәрбиесі әдістерінің негіздері. Спортшылардың спорттық жарыстарының жүйесі. Жарыстан және жаттығудан тыс дайындықты және жарысты толықтыратын, күшайтетін факторлар. Жалпы, арнаулы орта, кәсібі-техникалық және жоғары білім жүйесіндегі дene тәрбиесі.</p>		<p>негіздері (мамандану). Дене шынықтыру және спорттағы басқару.</p>	<p>теориясы мен әдістемесі. Дене жаттығуларының биомеханикасы. Дене мәдениеті және спорт педагогикасы.</p> <p>әдістемесінің қалыптасу тарихы;</p> <ul style="list-style-type: none"> - дene тәрбиесі теориясын түсіндіру аппараттары; - дene шынықтырудагы мәселелерді теориялық зерттеуді жалпылау әдіснамасы; - дene тәрбие жүйесіндегі ғылыми-әдістемелік, нормативтік-бағдарламалық негіздері; - дene тәрбиесіндегі және спорттық жаттығулардағы формалары, құралдары, әдістері; <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - арнайы пәндерді окуда базалық білімдерін қолдану; - денені жетілдіру, денсаулықты нығайту, дene тәрбиесі саласындағы тұлғаның үйлесімді дамуының жалпы және нақты міндеттерді анықтай білуге. <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> - медициналық-биологиялық, санитарлық-гигиеналық, дene шынықтыру әрекетіндегі психологиялық-педагогикалық негіздерді, климаттық, аймақтық, ұлттық ерекшеліктерді ескере отырып табиғи болмысты және денсаулықты нығайтуға бағытталған әртурлі формадағы сабактарды жоспарлауға; - кәсіби сөздік қорын қызметінде қолдану; <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оқу-тәрбие үрдісін моделдеуғе және оны оку тәжірибесінде жүзеге асыруға қабілетті; - сыртқы жағымсыз әсерлерден қорғану, гигиеналық талаптарға сәйкес салауатты өмір салтын ұстану дағдысын қалыптастыруға қабілеттілік.
------------	---	--	--	--	---

5302	Спортшы ағзасының функционалдық дайындығын басқарудың физиологиялық негіздері	<p>Кіріспе. Спортшының бұлшық ет қымыл барысында ағза жайкүйінің дәрігерлік-биологиялық сипаттамасы. Қозғалыс дағдыларының физиологиялық тетіктері. Ағзаның функционалдық дайындығының жұмыс қабілеттілігін басқарудың үлгі факторы.</p> <p>Дене қасиеттерін басқарудың физиологиялық негіздемелері: дene тәрбиесі мектеп сабактары, дene шынықтыру мен өндірістік гимнастиканың көпшілік түрлері.</p> <p>Жеке биологиялық кор және оны басқару. Биоритмдердің ағзаның жұмысқабілеттілігіне әсері. Салауатты өмір салтын және сауықтыру дene мәдениетін басқарудың физиологиялық негіздері.</p> <p>Ағзаның жаттыққандығын басқару ерекшеліктері. Дене шынықтыру және спортпен жаттығудың физиологиялық негіздері. Кәсіби-қолданбалы дene шынықтырудың физиологиялық негіздері.</p>	Биоэнергетикалық қорларды басқару. Ағзаның функционалдық дайындығының жұмыс қабілеттілігін функционалдық дайындығын басқарудың үлгі факторы. Жаттығудың және дene қасиеттерін басқарудың физиологиялық негіздемелері. Салауатты өмір салтын және сауықтыру дene мәдениетін басқарудың физиологиялық негіздері.	3	2	Спорт морфологиясы. Дене жаттығулары және спорт биохимиясы. Адамның жалпы және жас ерекшелік физиологиясы. Спорт метрологиясы.	Спорттық мамандандыру пәндері. Дене мәдениеті және спорт теориясы мен әдістемесі. Адамның жалпы және жас ерекшелік педагогикасы мен психологиясы.	<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дene жүктемесіне бейімделудің физиологиялық дайындығының ерекшеліктері. Спорт түрлеріндегі әртүрлі ағза мүшелері және жүйесі қызметтерінің өзгерісі. <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спорттық мамандануға адекваттық және адекватты емес таңдаудың генетикалық мәнін анықтау, спорт түрлеріндегі сенсомоторлық үстемдік және жарыс әрекетінің стилін; <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спортшы ағзасының бейімделудің функционалдық жүйесінің бағасы, бейімделу кезіндегі ағза қызметінің динамикалық бағасы және оның дene жүктемесіне жылдам және ұзак уақыт бейімделуінің айырмасы, <p>Құзіреттіліктер:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спорт түрлерінде спортшылар ағзасының жұмыс қабілеттілігін және дайындылығын басқаруды бағалау үшін функционалдық өзгерістерді пайдалануға қабілетті.
	Спортшы ағзасының функционалдық жағдайы	<p>Әртүрлі жыныстағы және жастағы дene мәдениеті және спортпен шүғылданушылардың функционалдық диагностика әдістерін пайдалану ерекшеліктері. Функционалдық диагностиканың негізгі ерекшеліктері. Дене мәдениеті және спортпен шүғылданушылардың функционалдық диагностика әдістерін пайдалану жағдайы. Дене мәдениеті және спортпен шүғылданушылардың функционалдық диагностика әдістерін пайдалану жағдайы.</p>	ДМжС функционалдық диагностика әдістерінің мазмұны. ДМжС айналысатындардың ағзаларын зерттеудің функционалдық әдістемесі. Әртүрлі жыныстағы және жастағы дene мәдениеті және спортпен шүғылданушылардың функционалдық диагностика әдістерін пайдалану ерекшеліктері.			Спорт морфологиясы. Дене жаттығулары және спорт биохимиясы. Адамның жалпы және жас ерекшелік физиологиясы. Спорт	Спорттық мамандандыру пәндері. Дене мәдениеті және спортпен шүғылданушылардың функционалдық диагностика әдістерін пайдалану ерекшеліктері.	<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - әртүрлі жыныстағы және жастағы дene мәдениеті және спортпен шүғылданушылардың функционалдық диагностика әдістерін пайдалану ерекшеліктері. <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ДМжС сабактары кезінде жас және жыныстық ерекшеліктер мен жеке функционалдық жағдайын диагностикалау.

	<p>Электроэнцефалография әдістемесі. Нейроэнергометрия әдістемесі. Омегаметрия әдістемесі. Кадиоинтервалометрия әдістемесі.</p> <p>Тыныс алу қызметін сырттай бағалау әдістемесі.</p>	<p>функционалдық диагностика әдістерін пайдаланудағы функционалдық диагностиканың аппараттық әдістері. Функционалдық диагностиканы өткізуіді ұйымдастыру.</p>			метрологиясы.		<p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Дене шынықтыру және спорт кезінде ағзаның функционалдық жағдайын зерттеу әдістерінің негіздерін. <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> — спортшы ағзасының функционалдық дайындығын басқаруды ұйымдастырудың ғылыми-әдістемелік білімдерін меңгеруге қабілетті; — таңдамалы спорт түрлерінде және спортшы ағзасында биоэнергетикалық және функционалдық басқару әдістерін меңгеруге; — спортшы ағзасының функционалдық жағдайын басқарудың ғылыми-негіздемелік әдістері бойынша тәжірибелік дағдыларды менгеру.
5303	Спорттагы жаракатану мен оналу	<p>Дене мәдениеті және спорт сабактары кезінде спорттық жаттықтырудың жалпы сипаттамасы. Жаракатанудың түрлері мен жіктелуі. Дене мәдениеті және спорттагы дұрыс берілмеген жүктемеге салдары мен жаракат алу салдары. Ішкі ағзалардың жаракаты кезіндегі алғашқы көмек және емдеу. Дұрыс берілмеген жүктемеге байланысты сіңір мен бұлышқұ еттің жаракаттануы мен зақымдануы. Сүйектердің сынуы спорттық жаракаттану ретінде. Дене мәдениеті және спорт сабабы кезіндегі буындардың типтік жаракаттануы. Жаракаттанудан кейінгі спортшылардың калпына келуі және қалпына келтіру шаралары.</p>	<p>Травматикалық жаракаттудың түрлері және жіктелуі. Дене мәдениеті және спорттагы дұрыс берілмеген жүктемеге байланысты жаракаттану және оның әсері. Ішкі ағзалардың жаракаты кезіндегі алғашқы көмек және емдеу. Жаракаттанудан кейінгі спортшылардың қалпына келуі және қалпына келтіру шаралары.</p>	3	2	<p>Спорт морфологиясы. Дене жаттығулары және спорт биохимиясы. Адамның жалпы және жас ерекшелік физиологиясы. Спорт педагогикасы мен психологиясы.</p>	<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> — спорттагы қалпына келу мен жаракаттану негіздері; <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> — спортшының физиологиялық мүмкіндігін ережесін бұзбай ғылыми негізде жоспарлау. <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> — дене мәдениеті және спорт құралдарымен қалпына келтіруді. <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> — кәсіби әрекетінде жаратылыс-тану пәндерінің негізгі заңдылықтарын пайдалану әрекшеліктері жайлы және кәсіби іс-әрекетінде теориялық және эксперименталдық зерттеу әдістерін пайдалану; — әртүрлі спорт түрлерінде дене шынықтыру жаракатын емдеудің нақты тапсырмаларын қалыптастыру.

	Спорттағы қалыпқа келу	Қалыпқа келу әдістері мен құралдарына сипаттама. Қалыпна келтіру іс-шараларының ерекшеліктері: педагогикалық, дәрігерлік-биологиялық, психофизиологиялық; өзіне өзі массаж жасау мен спорттық массаж негіздері; өнімді тамактану мәселелері. Реабилитациялау мен қалыпна келтірудің негізгі мақсаты, қағидалары. Сауықтыру дene мәдениетімен шұғылданушылардың жұмысқабілеттілігін көтеру және қалыпна келтірудің факторлары. Спорттағы қалыпна келтірудің фармакологиялық құралдары.	Қалыпна келтіру іс-шараларының ерекшеліктері: педагогикалық, дәрігерлік-биологиялық, психофизиологиялық; өзіне өзі массаж жасау мен спорттық массаж негіздері. Спорттағы қалыпна келтірудің фармакологиялық құралдары.		Спорт морфологиясы. Дене жаттығулары және спорт биохимиясы. Адамның жалпы және спорт педагогикасы мен психологиясы.	Спорттық мамандандыру пәндері. Дене мәдениеті және спорт теориясы мен әдістемесі. Адамның жалпы және спорт педагогикасы мен психологиясы.	Білу: — спорт сабактарының жүйесінде қалыпна келтіру құралдарының теориялық-әдістемелік негіздерін қолдану; — кәсіби қалыпна келтіру-сауықтыру іс-әрекетінің мотивациялық, құндылық негіздері. Менгеру: — әртүрлі мекемелердің спорт сабактарында қалыпна келтіру шараларының технологиясы мен әдістемесін менгеру; — қалыпна келтіру құралдарын қолданудың тактикасы мен стратегиясын жасау үшін педагогикалық, дәрігерлік-биологиялық, психологиялық диагностика әдістерін пайдалану. Дағды: — кәсіби дайындығын өз бетінше жетілдіру және қалыпна келтіру әдістерін; — әртүрлі білім беру және дene мәдениеті және спорттық мекемелердің қалыпна келтіру процестерін. Құзіреттілік: — спорт сабактарының жүйесінде қалыпна келтіру құралдарын қолданудың теориялық-әдістемелік негіздерін білу; — қалыпна келтіру құралдарын қолданудың тактикасы мен стратегиясын жасау үшін педагогикалық, дәрігерлік-биологиялық, диагностика әдістерін пайдалану. — кәсіби іс-әрекетінде қалыпна келтіру құралдарын ғылыми негізде қолдану.	
5208	Бейімделген дene мәдениеті	Аталған пәнде бейімделген дene мәдениетінің іргелі білімін қалыптастыру	Бейімделген дene мәдениеті жайлы түсінік. Бейімделген	3	2	Өмір тіршілігінің қауіпсіздік	Дене мәдениеті теориясы мен әдістемесі. Дене	Білу: - бейімделген дene мәдениетіне қойылған әдістерді пайдалану, жіктеу;

	<p>қарастырылады. Курстың мақсаты магистранттарды бейімдеу дene мәдениетінің міндеттерімен таныстыру болып табылады. Болашақ мамандарды бейімдеу дene мәдениетінің жалпы түсініктерімен, салауатты өмір сұру салтына үмтүлыштарды демеу, дene – күш сапаларын жетілдіру, психофизикалық дайындылық денгейін көтермелегеу, дene жағдайында ауыткушылықтары бар және көрү, есту, сөйлеу қабілеттерінен, тірек-қымыл аппараттарынан мүгедек жандар жайлы түсінік беру және оны қалпына келтіру жайлы қарастырылады.</p>	<p>дene мәдениеті кіріктірілген ғылым, оқу пәні және әлеуметтік тәжірибе-дегі маңызыда сала ретінде Бейімделген дene мәдениеті қызыметкерінің жұмыс мазмұны және ерекшеліктері. Бейімделген дene мәдениетінің тарихы. Тірек-қымыл аппаратының ақауы бар адамда дene мәдениетіне бейімдеуді қалыптастыру және оны дамыту. Ақыл-есі ауытқыған адамдарға арналған бейімделген дene мәдениетінің және бейімдеу спортының тарихы. Бейімделген дene мәдениетінің әдістемелік аспектілері. Бейімделген дene мәдениетін ұйымдастырудың міндеті, кұралы, қагидалары, әдістері мен қызыметтері, және формалары. Бейімделген дene мәдениетінде қимыл-козгалымтарды оқыту. Бейімделген спорт. Бейімделген спорттың мақсаты мен міндеттері, оның жетекші қызыметтері</p>		<p>негіздері. Жас физиологиясы және мектеп гигиенасы.</p>	<p>мәдениеті және спорт педагогикасы мен психологиясы. Анатомия және спорттық морфология негіздері. ДМЖС биомеханикасы. Дene мәдениеті және спорт биохимиясы.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - бейімделген дene мәдениеті және спорттағы эстетикалық, адамгершілік және рухани құндылықтар; - бейімделген дene мәдениеті бойынша балама бағдарламалардың мазмұны мен құрылышы; - бейімделген дene мәдениетінің қазіргі кездегі жеке әдістемелері және оның маңызы мен тағайындалуы. <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бейімделген дene мәдениетінің әртурлі жастағы шұғылданушылардың контингентін олардың жасын, жынысын және жеке мүмкіндіктерін, денсаулықтарын, дene дайындық денгейін есепке ала отырып бейімделген дene мәдениетінің әдістерін қолдану; - бейімделген дene мәдениетінің қазіргі кездегі жеке әдістемелерін қолдану; <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бейімделген дene мәдениетінің әдістерін; - салауатты өмір салты стилін қалыптастыру әдістері мен құралдары; <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> - өзінің болашақ мамандығының әлеуметтік мәнін түсінуге қабілетті, кәсіби іс-әрекетті жүзеге асыруға ынталы; - ағзаның бейімделу қорын көтеруге және денсаулығын нығайту үшін дene тәрбиесі мен өзін-өзі тәрбиелеу әдістерін пайдалануға дайын; - спорттық шараптар мен сабактардың, дene тәрбиесі сабактарын, дene тұшынықтыру-сауықтыру сабактары бойынша жоспарлауға, мақсаты мен міндеттерін анықтауға қабілетті.
--	--	---	--	---	---	--

		<p>және қағидалары. Бейімделген спортпен айналысатын адамдардың жіктелуі. Паралимпиадалық қозғалыс – бейімделген спорттың негізгі бағыты. Спорттық жаттықтыру – паралимпиадалық спорт турлерінің негізгі бөлімі.</p>				
Ағзаны қалыпқа келтіру үшін жүктеме жаттығуларын оптимизациялау	Пәнде ағзаны қалыпқа келтіру үшін жүктеме жаттығуларын оптимизациялау мәселелері қарастырылады. Дене жүктемесінің қарқындылығы мен формасын білдіретін «Жаттыққандық», «Спорттық форма», «Шаршау», «Дене жұмыс қабілеттілігі», «Қалпына келу» түсінікті еріне анықтама беру. Дене мәдениеті және спорт саласындағы болашақ мамандардың қазіргі іргелі теориялық-әдістемелік дайындық деңгейін қамтамасыз ету мақсатында дене жүктемесін бақылау және жоспарлау сұрапқтары қозғалады және демалыс пен жүктемені кезектестіру қағидалары кеңінен қарастырылады.	<p>Жүктеме. Жаттығу және жарыс жүктемелерінің жіктелуі. Дене жүктемесінің қарқындылығы мен көлемі. Дене жүктемесінің қарқындылығының дәрежесі. Жаттыққандық. «Спорттық форма». Шаршау. Дене жұмыс қабілеттілігінің түсінігі. Дене жүктемесінен кейінгі спортшының қалпына келуі. Ағзаның қалпына келуі үшін жаттықтыру жүктемесінің мүмкіндігі. Демалыс пен жүктемені кезектестіру қағидалары. Спорттық жаттығудың жылдық кезеңіндегі дене жүктемесін жоспарлау.</p>			<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – пәннің анықтамасы және негізгі терминдерін; – спорттық форманы ұстау және дамыту заңдылықтары; – тандамалы спорт түрлеріндегі жаттығу және жарыс жүктемелерінің жіктелуі; – демалыс пен жүктемені кезектестіру қағидалары; <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Дене жүктемесінің қарқындылық деңгейін анықтау; – спорттық жаттығудың жылдық кезеңіндегі дене жүктемесін жоспарлау; – тандамалы спорт түрлерінің ерекшелігін ескере отырып, жүктемені шамалау; – тандамалы спорт түрлеріндегі дене дайындығы тиімділігін анықтау. <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дене жүктемесін шамалау әдістемесін менгеру; – дене қасиетін дамытуға бағытталған әдістемені менгеру; – тандамалы спорт түрлеріндегі бақылау әдістерін менгеру. <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> – жынысын, жасын, шұғылданушылардың дене дайындығы мен дене 	

							дамуының ерекшеліктерін есепке ала отырып, дene дайындығы бойынша сабактар өткізу және бақылау жасау.	
2 курс								
5304	Олимпиадалық спорт түрлерінен жарыстық әрекетті басқару	<p>Пәнде жарыс әрекетінің құрылымы, жарыс әрекетінің тиімділігін анықтайтын факторлар кең түрде қарастырылады.</p> <p>Таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыс әрекеттерін басқару, таңдамалы спорт түрлерінің жарысты басқару және құру қағидалары сыни ойлауды дамыту мақсатында, жаттыгуларды дұрыс таңдау үшін, дene, техникалық және тактикалық дайындықтарды қалыптастыру, жарыс дайындықтарының мәні, мәселелері жайлы сұраптар қарастырылады.</p> <p>Концептуалды жағдайлар мен қалыптасу тарихы. Олимпиадалық ойындарға әртүрлі ұлттық командаларды дайындау жүйесі. Олимпиада аренасындағы күштің арасалмағы және ең күшті команданың болашағы.</p>	<p>Таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыс әрекеттерінің құрылымы. Таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыс әрекетінің тиімділігін анықтайтын факторлар. Таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыс әрекеттерін басқару.</p> <p>Таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыстарды өткізу мен құру қағидалары.</p> <p>Таңдамалы спорт түрлеріндегі жарысты өткізу тәсілдері.</p>	3	3	Дене мәдениеті және спортты басқару теориясы мен технологиясы	Олимпиадалық спорт түрлерін зерттеу негіздері	<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыс әрекеттерінің құрылымы; – таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыстың тиімділігін анықтайтын факторларды; – таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыстарды өткізу мен құру қағидаларын. <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> – таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыстарды ұйымдастыру және өткізу; – жарыстағы төрешілікті ұйымдастыру және өткізу; – таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыстарды өткізу бойынша есеп құжаттарын құру. <p>Дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – спорт түрлері бойынша жарыстарды ұйымдастыру және өткізу дағдыларын менгеру; – математикалық статистика қолдану арқылы жарыс нәтижелерін өндөу әдістемесін менгеру; – таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыс жүктемесі мен жаттықтыруға бақылау және нормалау тәсілдерін менгеру. <p>Құзіреттіліктер:</p> <ul style="list-style-type: none"> – таңдамалы спорт түрлеріндегі жарысты өз бетінше өткізуге қабілетті; – таңдамалы спорт түрлеріндегі жарысты өз бетінше басқаруға қабілетті; – таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыс әрекетінің нәтижесін талдауга қабілетті.
	Ежелгі Олимпиадалық	Пәнде олимпизмді дамыту тенденциялары мен негізгі	Антикалық Олимпиадалық ойындар.				<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Антикалық Олимпиадалық ойындар 	

	<p>оыйндар тарихы</p> <p>зандылыштар, сондай-ақ қазіргі олимпиадалық қозғалыстар мен оның Қазақстан Республикасы мен әлемнің әртүрлі елдерінің дene мәдениеті және спорттың ұлттық жүйесіне тигізетін әсері жайлы мәселелер карастырылады. Олимпиадалық оыйндар мен отандық олимпиадалық қозғалысты үйимдастыру тарихымен байланысты мәселелер, сұрақтар кеңінен қамтылады. Қазіргі олимпиадалық қозғалыстар, оның субъектісі, қызметтері және халықаралық олимпиадалық комитет жағынан координациялары оқытылады.</p>	<p>Ортағасыр мен Жаңа кезеңдегі (XV–XIX.ғ.) Олимпиадалық оыйндар. 1896-1936 жылдар аралығындағы Олимпиадалық оыйндар. 1948 жылдан қазіргі кезге дейінгі Олимпиадалық оыйндар. Олимпиадалық қозғалысты үйимдастыру.</p>			<p>кезеңдерінің тарихы мен пәні;</p> <ul style="list-style-type: none"> – антикалық тарих түсінігі және негізгі категориялары; – Ортағасыр мен Жаңа кезеңдегі Азия, Европаның ойын мәдениетінің тарихи және әлеуметтік ерекшеліктері; – мезгіліне қарай алғашқы Олимпиада оыйндарының тарихи және әлеуметтік ерекшеліктері; – негізгі категориялар мен түсініктер. <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> – олимпиадалық спортты дамыту тенденциялары мен тарихына шолу жасау; – кәсіби өзіндік білім мен өзін-өзі дамытуға қажетті кәсіби мәселелерді шешу үшін қазіргі олимпиадалық спорттың тарихы мен теориясы бойынша ақпараттар табу және талдау жасау. <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> – кәсіби іс-әрекетінде олимпиадалық оыйндардың тарихы туралы білімдерін, оның ішінде окушылардың адамгершілік және патриоттық тәрбиесін шешу, дene мәдениеті және спортқа деген қызығушылықтарын арттыруды шешу үшін қолдану; – олимпиадалық спорттың эволюциясының жалпы қағидаларын менгеру, өйткені оның сауықтыру бағыты дene мәдениеті процесінде жағымды тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру ретінде. <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> – олимпиадалық спортты дамыту тенденциялары мен тарихына шолу жасауға қабілетті; – олимпиадалық спорттың қазіргі концепцияларын оқу-жаттықтыру процесіне ендіруге қабілетті; – дene мәдениеті және спорт жүйесі туралы білімді тұластай қабылдауға қабілетті.
--	--	--	--	--	--

5305	Спортшыларды іріктеу мен бағдарлаудың теориясы (спорт түрі бойынша)	<p>Пәнде таңдамалы спорт түрлерінің көпжылдық дайындық процесіне спорттық іріктеудің теориялық негіздері дene мәдениеті және спорт саласындағы болашақ мамандардың кәсіби дайындығының іргелі деңгейін қалыптастыру мақсатында анықталады.</p>	<p>Таңдамалы спорт түрлеріне спорттық іріктеудің теориялық негіздері. Спортшының болашағы. Болжака. Спортшының қозғалыс мүмкіндігі. Спорттық бағдарлау. Таңдамалы спорт түрлеріне іріктеудің мақсаты мен міндеті. Иріктеу факторлары. Таңдамалы спорт түрлеріне генетикалық бейімділік. Таңдамалы спорт түрлеріне іріктеудің негізгі өлшемдері: дарындылық, қабілеттілік және нышаны. Иріктеу жүйесі және ішкі түйісік арқылы бағдарлау. Таңдамалы спорт түрлеріне бастапқы іріктеуді ұйымдастыру және оның құрылымы. Алғашқы спорттық іріктеу. Белсенді және ықылассыз спорттық іріктеу. Спортпен айналысу үшін балаларға бағдар жасау. Таңдамалы спорт түріне алғашқы іріктеу.</p> <p>Таңдамалы спорт түріне спорттық іріктеудің педагогикалық негізі. Иріктеудің педагогикалық сипаттамасы. Педагогикалық тестілеу. Тестілеуді еткізу</p>	3	3			<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – таңдамалы спорт түрлеріне спорттық іріктеудің теориялық негіздері; – таңдамалы спорт түрлеріне іріктеудің мақсаты мен міндеті; – таңдамалы спорт түрлеріне іріктеудің негізгі өлшемдері; – таңдамалы спорт түріне спорттық іріктеудің педагогикалық негізі. <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> – спортшының алдағы жетістігін бағалау; – алғашқы спорттық іріктеуді жүзеге асыру; – таңдамалы спорт түріне алғашқы бағдарлауды анықтау. <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> – таңдамалы спорт түрлеріне бастапқы іріктеу әдістемесін менгеру; – таңдамалы спорт түріне іріктеудің педагогикалық және дәрігерлік – биологиялық негіздерін менгеру; – таңдамалы спорт түрлеріне бастапқы іріктеу дағдыларын менгеру. <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> – таңдамалы спорт түрлеріне бастапқы іріктеу бойынша іс-шаралар өткізуге қабілетті; – тестілеу бойынша алынған нәтижелерді өз бетінше өндөуге және талдау жасауға қабілетті; – таңдамалы спорт түрлеріне бастапқы іріктеу нәтижесі бойынша өз бетінше бастапқы дайындық тобын қалыптастыруға қабілетті.
------	---	--	--	---	---	--	--	--

		<p>процедурасы.</p> <p>Таңдамалы спорт түріне іріктеудің дәрігерлік – биологиялық негіздері.</p> <p>Таңдамалы спорт түріне іріктеудің дәрігерлік – биологиялық негіздері.</p> <p>Іріктеудің дәрігерлік – биологиялық мәселелері.</p> <p>Анатомиялық-морфологиялық ерекшеліктер.</p>				
Қазіргі Олимпиадалық ойындар	<p>Аталған пәнде олимпизмді дамыту тенденциялары мен негізгі заңдылықтар, сондай-ақ қазіргі олимпиадалық қозғалыстар мен оның Қазақстан Республикасы мен әлемнің әртүрлі елдерінің дene мәдениеті және спорттың ұлттық жүйесіне тигізетін әсери жайлы мәселелер қарастырылады.</p> <p>Олимпиадалық ойындар мен отандық спорттық үйымдар және олимпиадалық қозғалысты үйимдастыру тарихымен байланысты мәселелер, сұрақтар кеңінен қамтылады.</p> <p>Қазіргі олимпиадалық қозғалыстар, оның субъектісі, қызметтері және халықаралық олимпиадалық комитет жағынан координациялары, жазғы және қыскы олимпиадалық ойындар хронологиясы, студенттік және паралимпиадалық ойындар құрылымы оқытылады.</p>	<p>XIX ғасырдағы халықаралық олимпиадалық және спорттық қозғалыстың пайда болуының тарихи алғышарттары.</p> <p>Спорттың дамуы мен алғашқы халықаралық спорттық федерациялардың құрылуы. Алғашқы халықаралық (Олимпиадалық) конгресс. Халықаралық олимпиадалық комитеттің (ХАҚ) пайда болуы, оның Хартиясын бекіту. Пьер де Кубертеннің өмірі мен қызметі. Қазақстанның Олимпиадалық қозғалыска қатысуы. Олимпиадалық ойындардың спорттық нәтижелердің өсуі мен халықаралық спорттық және олимпиадалық қозғалыстың дамуына</p>			<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> отандық және шетелдік дene шынықтыру жүйесі мен халықаралық олимпиадалық қозғалыстардың даму және қалыптасу тарихы; қазіргі Олимпиадалық ойындардың тарихының кезеңдері және пәні; mezgіlіne қарай жазғы және қыскы олимпиадалық ойындар хронологиясы. <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> олимпиадалық спортты дамыту тенденциялары мен тарихына шолу жасау; кәсіби өзіндік білім мен өзін-өзі дамытуға қажетті кәсіби мәселелерді шешу үшін қазіргі олимпиадалық спорттың тарихы мен теориясы бойынша ақпараттар табу және талдау жасау. <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> кәсіби іс-әрекетінде қазіргі олимпиадалық ойындардың тарихы туралы білімдерін, оның ішінде окушылардың адамгершілік және патриоттық тәрбиесін шешу, дene мәдениеті және спортқа деген қызығушылықтарын арттыруды шешу үшін колдану; олимпиадалық спорттың эволюциясының жалпы кағидаларын менгеру, ейткені оның сауықтыру бағыты дene мәдениеті 	

		<p>әсері. Жазғы және қысқы олимпиадалық ойындар хронологиясы. Студенттік жазғы және қысқы универсиада. Паралимпиадалық ойындар.</p>					<p>процесінде жағымды тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру ретінде.</p> <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> – олимпиадалық спортты дамыту тенденциялары мен тарихына шолу жасауға қабілетті; – олимпиадалық спорттың қазіргі концепцияларын оқу жүргізу процессіне ендіруге қабілетті; – дene мәдениеті және спорт жүйесі туралы білімді тұстай қабылдауға қабілетті.
5306	Олимпиадалық спорттың тарихы	<p>Пәнде олимпизмді дамыту тенденциялары мен негізгі заңдылықтар, сондай-ақ қазіргі олимпиадалық қозғалыстар мен оның Қазақстан Республикасы мен әлемнің әртүрлі елдерінің дene мәдениеті және спорттың ұлттық жүйесіне тигізетін әсері жайлы мәселелер көрастырылады.</p> <p>Олимпиадалық ойындар мен отандық олимпиадалық қозғалысты ұйымдастыру тарихымен байланысты мәселелер, сұрақтар кеңінен қамтылады. Қазіргі олимпиадалық қозғалыстар, оның субъектісі, қызметтері және халықаралық олимпиадалық комитет жағынан координациялары оқытылады.</p>	<p>Антикалық Олимпиадалық ойындар. Ортағасыр мен Жаңа кезеңдегі (1896–1936ж..)</p> <p>Олимпиадалық ойындар. 1896-1936 жылдар аралығындағы Олимпиадалық ойындар. 1948 жылдан қазіргі кезге дейінгі Олимпиадалық ойындар.</p> <p>Олимпиадалық қозғалысты ұйымдастыру.</p>	3	3		<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Антикалық Олимпиадалық ойындар тарихының кезеңі және пәні; – Антикалық тарих түсінігі және негізгі категориялары; – Ортағасыр және Жаңа дәуір кезеңдегі Азия, Еуропаның ойын мәдениетінің тарихи және әлеуметтік ерекшеліктері; <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> – олимпиадалық спортты дамыту тенденциялары мен тарихына бағдарлану; – олимпиадалық спорт тарихы туралы білімдерін көсіби іс-әрекетінде, оның ішінде жасөспірімдерге, жастарға, балаларға адамгершілік және патриоттық тәрбие беру мәселелерін шешу үшін қолдана алады; <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дene мәдениеті және спорт эволюясының жалпы мынандай сауықтыру бағытындағы қағидаларын, дene тәрбие процесіндегі жағымды тұлғалық қасиетін қалыптастыру үшін қолдануды менгереді. <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> – олимпиадалық спортты дамыту тенденциялары мен тарихына

						<p>бағдарлануға қабілетті;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Олимпиадалық спорттың қазіргі кездегі концепцияларын оку-жаттықтыру процесіне ендіруге қабілетті; – дene мәдениеті және спорттың сол және басқа жүйелері туралы білімді тұтастай көрсете білуге қабілетті.
Олимпиадалық спорт түрлеріне спортшыларды іріктеуді ұйымдастыру мен басқару	Аталған пәнде спорттық іріктеудің теориялық негіздері, іріктеу мақсаты мен міндеттері қарастырылады. «Спорттық іріктеу» түсінігінң маңызы ашылады, спорттық іріктеудің әдістері мен құралдары ашылып көрсетіледі. Олимпиадалық спорт түрлерінеспортшыларды іріктеуді ұйымдастыру мен іріктеу әдістерінің әлеуметтік, дәрігерлік-биологиялық және педагогикалық негіздері көнінен қарастырылады.	Спорттық іріктеудің түсінігі және маңызы. Спорттық іріктеудің міндеттері. Спорттық іріктеудің өлшемі. Спорттық іріктеудің түрлері. Спорттық іріктеудің әдістері. Спорттық іріктеудің педагогикалық әдістері. Спорттық іріктеудің психологиялық әдістері. Спорттық іріктеудің әлеуметтік әдістері. Спорттық іріктеудің дәрігерлік-биологиялық әдістері. Спорттық іріктеудің ұйымдастыру және басқару.				<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – көпжылдық спорттық дайындықтың әртүрлі кезеңдеріне спорттық іріктеудің негіздері; – спорттық іріктеудің негізгі әдістері мен өлшемдері; – спорттық болжau негіздері. – спорттық іріктеудің өлшемдеріне қойылатын талаптар. <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> – жоғары спорттық шеберлік пен спорттық жетілдірудің бастапқы дайындық тобына іріктеуді өткізу; – спорт түрлері бойынша құрама командаларға іріктеу жүргізу; – жоғары ықтималдығы бар спорттық нәтижені болжau; – спорттық іріктеу бойынша қажетті құжаттарды құру. <p>Дағдылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – көпжылдық спорттық дайындықтың әртүрлі кезеңдерінде нәтижелі спортшыларды анықтау; - спорттық нәтижені болжau әдістерін менгеру. <p>Күзіреттіліктер:</p> <ul style="list-style-type: none"> – жоғары спорттық шеберлік пен спорттық жетілдірудің бастапқы дайындық тобына іріктеуді өткізуге қабілетті; - жоғары ықтималдығы бар спорттық нәтижені болжauға қабілетті.

5307	<p>Жоғарғы оқу орнындағы таңдамалы спорт түрлерін оқыту әдістемесі жайлы сөз болады. Спорт теориясының әдіснамалық негіздері, таңдамалы спорт түрлеріндегі спорттық жаттықтыруды құру көрсетіледі.</p> <p>Спорт теориясының әдіснамалық негіздері ашылады. Кешенді бақылау және есепке алуға байланысты сұрақтар карастырылады. Сондай-ақ таңдамалы спорт түрлерінің спортының көпжылдық дайындығы жайлы сұрақтар ерекше орын алады.</p>	<p>«Жоғарғы оқу орнындағы таңдамалы спорт түрлерін оқыту әдістемесі» пәні жоғарғы оқу орнында гылыми-және оқу пәні ретінде. Спорт теориясының әдіснамалық негіздері. Таңдамалы спорт түрлеріндегі спорттық жаттықтыру негіздері. Таңдамалы спорт түрлеріндегі спорттық жаттықтыруды құру процесінің негіздері. Таңдамалы спорт түрлеріндегі спортының дайындығына кешенді бақылау жүргізу және есепке алу. Таңдамалы спорт түрлерінің көпжылдық дайындығына спорттық іріктеу.</p>	2	3			<p>Білу:</p> <ul style="list-style-type: none"> таңдамалы спорт түрлерінде спорттық іріктеу мен спорттық дайындықтың, жарыс іс-әрекеттерінің негізгі заңдылықтары; таңдамалы спорт түрлерінде спортының дене, техника, тактика және психикалық дайындығын ұстау; таңдамалы спорт түрлерінде спортық дайындықты рационалды түрде құру; таңдамалы спорт түрлерінде спортық дайындықты жоспарлау заңдылықтары; <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> таңдамалы спорт түрлерінде спортық жаттықтырудың негұрлым тиімді әдістері мен құралдарын таңдауда өзіндік шешім қабылдау; таңдамалы спорт түрлерінің ерекшеліктерін есепке ала отырып, жүктемелерді нормалау; таңдамалы спорт түрлерінде спортық жаттықтырудың тиімділігін анықтау. <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> таңдамалы спорт түрлерінде адаптациялық бәсекелестіктердің моралдық қағидаларын тәрбиелеу тәсілдерін; таңдамалы спорт түрлерінің техникалық элементтерін, сондай-ақ негізгі және көмекші элементтер тәсілдерін көрсөндеу және түсіндіру. <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> спорт теориясы мен әдістемесі ережесі негізінде білім беру процесін жүзеге асыру; таңдамалы спорт түрлері бойынша балалар мен жасөспірімдер спорты және бұқаралық разрядтағы спортшылармен жаттықтыру сабағын өткізу, жарақаттануды емдеу шараларын жүзеге асыру.
------	--	---	---	---	--	--	---

	Элем елдерінде ұлттық олимпиада командаларын қалыптастыру	Аталған пәнде спорттық іріктеудің теориялық негіздері, іріктеу мақсаты қарастырылады. Иріктеудің негізгі қағидалары, әдістері мен құралдары ашылып көрсетіледі. Олимпиадалық командаларды құруға, іріктеудің дәрігерлік-биологиялық және педагогикалық негіздеріне ерекше қөніл аударылады.	Спорттық іріктеудің теориялық негіздері. Иріктеудің қағидалары, әдістері мен құралдары. Иріктеудің өлшемдері. Клубтық және құрама командаларға спортшыларды іріктеу және құру. Кандидаттарды іріктеудің алдағы жоспары. Команда құру тәсілдері. Спорттық іріктеудің педагогикалық негіздері. Иріктеудің дәрігерлік-биологиялық негіздері.				Білу: – көпжылдық спорттық дайындықтың әртүрлі кезеңдеріне спорттық іріктеудің негіздері; – спорттық іріктеудің негізгі әдістері мен өлшемдері; – спорттық болжau негіздері. Менгеру: – спортшыларды іріктеуды табысты өткізу; – ақпараттық деректерге сай нәтижелі спортшыларды анықтау; – жоғары спорттық шеберлік пен спорттық жетілдірудің бастапқы дайындық тобына іріктеуді өткізу; – спорт түрлері бойынша құрама командаларға іріктеу жүргізу; Дағды: – көпжылдық спорттық дайындықтың әртүрлі кезеңдерінде нәтижелі спортшыларды анықтау; – спорттық нәтижені болжau әдістерін мәнгеру. Құзіреттілік: – жоғары спорттық шеберлік пен спорттық жетілдірудің бастапқы дайындық тобына іріктеуді өткізуге қабілетті; – жоғары ықтималдығы бар спорттық нәтижені болжauға қабілетті.
5308	Жоғары мектептегі спорт метрологиясы	Жоғары мектептегі спорт метрологиясы - дene шынықтыру және спортта өлшеу пәні ретінде. Дene шынықтыру және спортты құрылымдық бақылау және оның нәтижелерін спортшыларды дайындауда колдану жоғары мектептегі спорттық метрологияның пәні	Дene шынықтыру және спортта метрологияның теориялық және техникалық өлшеу негіздері. Спортта техника-тактикалық, психологиялық және дene дайындығын өлшеу әдістері.	3	3	Философия. Математика. Информатика. Математикалық статистика. Спорттық статистикалар. Морфология. Биохимия және спортивная физиология.	Білу: – Жоғары мектептегі спорт метрологиясының негізгі ұғымдары; – дene шынықтыру мен спорттық жаттығуларды басқару теориясын; – педагогикалық зерттеу нәтижелерін статистикалық өндөу әдісін; Менгеру: – дene шынықтыру және спортта сандық және сапалық бағалау нәтижелерін

	<p>бөліп табылады. Жоғары мектептегі спортық метрология жалпы метрологияның бір белгі ретінде.</p> <p>Жоғары мектептегі спорт метрологиясы зерттеудің нақтылығы мен бірлігін қамту негізгі міндепті. Эртүрлі жарыстық және жаттыруышылық көрсеткіштерін, спортыштардың күй жайын құрымдық бақылау және тіркеу. Бақылау нәтижесі - спортық дайындық пен дene тәрбиесін басқару үрдісінде алынған нақты және дәлелді ақпараттарды басқаруда қолдану.</p>			Дене жаттығуларының биомеханикасы.	Зерттеу әдістері.	<p>өлшеуді жүргізу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - дene шынықтыру және спортта өлшеу мен тестілеу дағдыларын менгеру. <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дene шынықтыу және спортта өлшеу әдістері мен бақылауды және метрологияның негізделген құралын білікті қолдана білу; - әртүрлі сабак үрдісінде спортық құрылғылар мен арнайы құралдарды, компьютерлік техниканы, аудиовизуалды, оқу және тәжірибелік құралдарды тиімді қолдана білу. <p>Құзыреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ойлау мәдениетін, алынған ақпаратты қабылдау оны жалпылауға және талдауға, мақсатты белгілеп оған жете білуге; - қозғалыс қабылетін толыққанды қамтамасыз ететін сауықтыру және дамытуға қабілетті.
	<p>Дене мәдениеті және спорттағы қазіргі заманғы инновациялық технологиялар</p> <p>Дене мәдениетінің жаңы технологиялардың түрлері. Ақпараттық-инновациялық технология. Дене шынықтыру және спорттағы ақпараттық-инновациялық жүйесін. Дене шынықтыру және спорттағы компьютерлік диагностика. Адам қозғалысын зерттеу мен моделдеудегі инновациялық технологиялар. «Спортық жаттығу кезеңіндегі электронды спорт залы» ақпараттық-инновациялық жүйесі.</p>	<p>Спортық құрылғылар мен жабдықтар. Спортыштарды даярлау жүйесіндегі спорт құрылғылары. Спортық дайындық жүйесіндегі диагностикалық және басқару ақпараттары.</p>		<p>Таңдал алған спорт түрінің негіздері (мамандандыру). Дене мәдениеті және спорт теориясы мен әдістемесі. Дене мәдениеті және спорты басқару. Дене тәрбиесінің тарихы. Спорт физиологиясы. Дене мәдениеті және спорт педагогикасы.</p>	Дене мәдениетінің теориясы мен әдістемесінің жалпы негіздері. Дене жаттығуларының биомеханикасы. Адам физиологиясы. Дене мәдениеті және спорт педагогикасы.	<p>Білү:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спортшы мен жаттықтырушы арасындағы өзара әрекеттіндегі окужаттығудың жаңа формалары; - дene шынықтыру және спорт саласындағы инновациялық технологиялардың дамуының үрдісі; - дene шынықтыру және спорттағы инновациялық технологиялардың формалары әдістері. <p>Менгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ақапараттық және телекоммуникациялық технологияларды қолдана отырып түрлі ақапаратты жинау, сактау, өңдеу, талдау және жеткізу-дің заманау автоматтандырылған әдістерін менгеру. <p>Дағды:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қолдану деңгейіндегі компьютерлік сауаттылық;

						<p>– адам жағдайының мониторингі мен комплекстік бағалаудың автоматтандырылған әдісін, психологиялық және функционалдық диагностика әдісін, компьютерленген тренажер-лік-диагностикалық стендтер, спортшылардың жаттығу үрдісін модел-деу мен жобалау әдісін менгеру.</p> <p>Құзіреттілік:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оку-тәрбие үрдісін моделдеуге және практикада жүзеге асыруға қабілетті; – сыртқы жағымсыз әсерлерден, гигиеналық талаптарды және енбекті қорғау ережесін дағдыларын қалыптастыруға қабілетті.
--	--	--	--	--	--	--

Кафедра менгерушісі, п.ғ.д., профессор

Ильясова А.Н.